

Raadsavond	29-10-2018
Registratienummer	(in te vullen door griffie)
Portefeuillehouder	P.C. van der Wereld-Verkerk
Opsteller	M.Tolsma, (071)3327237, mtolsma@kaagenbraassem.nl
Onderwerp	Programmabegroting 2019-2022

Beslispunten

1. Vaststellen van de programmabegroting 2019-2022, waarin de uitgangspunten van de vastgestelde Perspectiefnota 2019-2022, inclusief de in dit raadsvoorstel genoemde ontwikkelingen na de Perspectiefnota 2019 zijn verwerkt.
2. Vaststellen van de geactualiseerde Nota Reserves en Voorzieningen 2019.

Wat willen we bereiken

De gemeente wil voor het einde van het jaar beschikken over een door de provincie goedgekeurde begroting voor het jaar 2019. Met deze begroting komen de middelen beschikbaar die nodig zijn voor de door de gemeente uit te voeren taken in 2019. Deze taken bestaan voor een heel groot deel uit reguliere taken die de gemeente jaarlijks uitvoert en voor een deel taken volgend uit het vastgestelde DIN 2019-2022.

Om de raad te kunnen ondersteunen in zijn kaderstellende en controlerende taak is bij deze programmabegroting voor 2019-2022 eenzelfde opzet gehanteerd als de afgelopen jaren. Uitgangspunt hierbij is geweest:

- om de raad transparante informatie te geven door de gekozen indeling van de programmabegroting, met drie programma's, waarbij ieder programma weer is onderverdeeld in subprogrammaonderdelen; thema's;
- om per thema een zo concreet mogelijke uitwerking te geven van de door de raad gewenste beleidsdoelen. Deze zijn gekoppeld aan de door het college te leveren inspanningen in deze raadsperiode. Dit alles is uitgewerkt in het doelen- en inspanningennetwerk (DIN), zoals vastgesteld is bij de Perspectiefnota 2019-2022.

Tevens is beoogd met de begroting 2019-2022 het volgende te bereiken:

- het fasegewijs vrijgemaakte budget te handhaven, voor een goed onderhoud van de openbare ruimte in de komende jaren;
- het conform de vastgestelde Perspectiefnota 2019-2022 vrijhouden van middelen voor de ingezette inspanningen waarvoor extra budget nodig is;
- voldoende marge houden in het (meerjaren) begrotingsresultaat om de gekwantificeerde risico's te kunnen afdekken bij een door de raad vastgestelde weerstandratio van 1-1.4;
- de daarna resterende marge beschikbaar houden voor het versterken van de reservepositie in met name 2019-2021 en het behouden van deze ruimte voor het dekken van de lasten die voortvloeien uit de ambities die zijn genoemd in de Samenwerkingsagenda "Maak meedoen mogelijk".

Wat gaan we daarvoor doen

Voor 15 november wordt de door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2019-2022 aan de provincie aangeboden. De provincie bericht voor het einde van het jaar of zij akkoord gaat met de begroting, waarna de gemeente met de in deze begroting opgenomen middelen in 2019 aan de slag kan gaan met de voor dat jaar geplande taken. De extra taken die vanaf 2019 naast de reguliere jaarlijkse taken worden uitgevoerd zijn uitgewerkt in de Perspectiefnota 2019-2022 bij de programmathema's in het DIN 2019-2022.

Inleiding

Met de voorliggende programmabegroting 2019-2022 presenteert ons college primair een vertaling van de Perspectiefnota 2019-2022. In nauw overleg tussen college en raad is tot een bijstelling en doorontwikkeling van het doelen- en inspanningennetwerk (DIN) gekomen.

In het DIN 2019-2022 zijn geen noemenswaardige aanpassingen aangebracht ten opzichte van het DIN 2018-2021. Bij de behandeling en vaststelling van de Perspectiefnota 2019-2022 zijn geen amendementen ingebracht. Deze begroting is daarmee gebaseerd op de financiële en beleidskaders, zoals in de Perspectiefnota zijn vastgesteld. Hierbij heeft het oude college voor ons nieuwe college zo veel mogelijk ruimte open willen houden om vanaf 2019 en in de Perspectiefnota 2020ev op onze eigen wijze invulling te kunnen geven aan onze ambities.

Ons college heeft met uw raad de ambities vastgelegd in de Samenwerkingsagenda "Maak meedoen mogelijk". Hierin is ook een overzicht opgenomen "Focus met ambitie". In deze begroting is door ons college een aantal van deze ambities verwerkt, die naar de mening van ons college geen keus waren, maar een "must". Zo is er ruimte gecreëerd om invulling te kunnen geven aan extra taken, zoals ondermijning, duurzaamheid, contractmanagement en handhaving. Daarnaast is er structureel extra budget opgenomen voor het groot onderhoud aan kunstwerken (bruggen), zodat uitvoering kan worden gegeven aan het onderhoudsplan voor de kunstwerken.

In de komende maanden wordt in overleg met uw raad een keus gemaakt in de uitvoering en fasering van ambities uit de Samenwerkingsagenda "Maak meedoen mogelijk". Wij zijn blij dat deze begroting hiervoor nog de noodzakelijke ruimte biedt, met name in de eerste jaren. Met de afschaffing van de precarioheffing vanaf 1 januari 2022 is duidelijk dat niet alle ambities binnen deze raadsperiode kunnen worden uitgevoerd. Uw raad zal hierin keuzes moeten maken. Ons college kijkt uit naar de discussie met uw raad om vervolgens uitvoering te kunnen geven aan de door uw raad genomen besluiten en daarmee de verwezenlijking van de mooie ambities uit de Samenwerkingsagenda.

Voor het zover is, nodigen wij u eerst uit kennis te nemen van deze begroting en deze vast te stellen. Met het vaststellen van deze begroting wordt invulling gegeven aan de taken en ambities die naar mening van ons college een "must" zijn. In een later stadium kan uw raad verder discussiëren over de overige ambities.

Onderbouwing

Perspectiefnota 2019-2022

Het kader voor het uitwerken van de begroting is vastgesteld in de door uw raad vastgestelde Perspectiefnota 2019. Het toen vastgestelde DIN 2019-2022, de toen gepresenteerde algemene en lokale ontwikkelingen met financiële consequenties, aangevuld met de door uw raad aangenomen amendementen zijn in deze begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2019-2022 verwerkt.

Ontwikkelingen na de Perspectiefnota 2019-2022

De Perspectiefnota 2019-2022 is nog opgesteld door het vorige college en daarmee gebaseerd op het oude raadsakkoord. In de periode na het vaststellen van de Perspectiefnota 2019-2022 hebben zich ontwikkelingen voorgedaan, die ons nieuwe college in de voor u liggende begroting 2019 e.v. heeft verwerkt. Het gaat hier om de geactualiseerde risico's. De wijzigingen in de risico-inventarisatie ten opzichte van de Perspectiefnota zijn toegelicht in paragraaf 2 van de begroting. Daarnaast gaat het om een aantal ontwikkelingen met financiële consequenties, toegelicht in de presentatie tijdens de raadswerkgroep financiën op 10 oktober 2018, te weten het extra budget voor groot onderhoud van de kunstwerken (bruggen), extra budget in verband met uitbreiding van taken

bij de ODWH (VTH asbestsanering) en uitbreiding van FTE's in verband met uitbreiding van taken binnen onze gemeente voor ondermijning, handhaving permanente bewoning, duurzaamheid en contractmanagement. Daarnaast zijn de budgetten voor de bijdrage aan de BVO Rijn en Braassem aangepast aan de vastgestelde begroting 2019-2022 en hebben we nog een aantal aanpassingen verricht als gevolg van overhevelen van exploitatiebudgetten wegen naar investeringen en herrekening van het renteomslagpercentage.

Nota Reserves en Voorzieningen

De Nota Reserves en Voorzieningen wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld bij de behandeling van de begroting. Ook dit jaar is de nota geactualiseerd. De belangrijkste wijzigingen zijn het gevolg van besluiten van uw raad eerder dit jaar.

Septembercirculaire

Op Prinsjesdag is de septembercirculaire verschenen. De financiële effecten van deze circulaire zijn niet meer verwerkt in de voor u liggende begroting. In onderstaand meerjarenperspectief zijn de effecten van de septembercirculaire voor 2019-2022 wel verwerkt. De memo effecten septembercirculaire is als bijlage bij dit raadsvoorstel opgenomen. In deze memo zijn de wijzigingen ten opzichte van de meicirculaire toegelicht. De wijzigingen zullen als eerste begrotingswijziging bij de begroting 2019 worden verwerkt.

Structurele effecten Bestuursrapportage

Tegelijk met de behandeling van de begroting 2019-2022 wordt ook de Bestuursrapportage 2018 besproken. De begrotingswijziging bij deze Bestuursrapportage heeft een structureel effect van €135.890 nadelig. Deze bijstelling is niet verwerkt in de voor u liggende begroting, maar wordt als begrotingswijziging naar aanleiding van het vaststellen van de bestuursrapportage 2018, meerjarig verwerkt. In onderstaand meerjarenperspectief zijn de structurele effecten van de Bestuursrapportage 2018 wel verwerkt.

Budget implementatie Omgevingswet 2019

In de risicoparagraaf van de begroting is een bedrag opgenomen voor de implementatie van de Omgevingswet in 2021. De voorbereidende kosten voor de implementatie van deze wet en voor het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan bedragen voor 2019 naar verwachting € 202.500. Voorgesteld wordt dit bedrag ten laste te brengen van de budgettaire ruimte. Het gelabelde bedrag voor de totale implementatiekosten van de Omgevingswet, dat is vermeld in de risicoparagraaf kan daarmee worden teruggebracht tot €1,9 miljoen.

Uitvoering

De begroting en meerjarenbegroting hebben als uitkomst een voor alle jaren structureel positief begrotingsresultaat. Dit betekent dat de structurele lasten alle jaren minimaal zijn gedekt door de structurele baten. Om te komen tot de uitvoering van het raadsakkoord zijn er extra middelen beschikbaar gesteld, ook in dit laatste jaar van de uitvoering van het raadsakkoord. Deze middelen worden ingezet voor de uitvoering van de extra budget vragende inspanningen. Onderstaand is het meest recente cijferbeeld weergegeven:

Recapitulatie overzicht meerjarenperspectief (inclusief effecten septembercirculaire en bestuursrapportage 2018 en budget omgevingswet)

Verzamelstaat financiële positie meerjarenbeeld en inspanningen DIN	bedragen in €							
	Begroting 2019		Meerjarenbegroting 2020		2021		2022	
I Saldo basisbegroting 2019 met mutaties voor niet structurele posten	-2.841.887	V	-4.564.029	V	-4.030.177	V	-2.198.129	V
II Vervangingsinvesteringen/vrijval (kapitaallasten)	reeds verwerkt in basisbegr. 2019 452.446	N		N	331.422	N	428.489	N
Begrotingsbeeld (incl. vervangingsinvesteringen)	-2.841.887	V	-4.111.583	V	-3.698.755	V	-1.769.640	V
III Inspanningen vanuit het DIN	846.394	N	846.394	N	651.794	N	616.794	N
Reeds verwerkt in basisbegroting 2019	-846.394	V	-846.394	V	-846.394	V	-846.394	V
Begrotingsbeeld (incl. inspanningen DIN)	-2.841.887	V	-4.111.583	V	-3.893.355	V	-1.999.240	V
Effecten septembercirculaire								
Algemene uitkering gemeentefonds	44.061	N	11.909	N	101.254	N	71.361	N
Structurele effecten bestuursrapportage 2018	135.890	N	135.890	N	135.890	N	135.890	N
Budget 2019 implementatie omgevingswet	202.500	N						
Begrotingsbeeld (incl. inspanningen DIN, effecten septembercirculaire en structurele effecten Bestuursrapportage 2018)	-2.459.436	V	-3.963.784	V	-3.656.211	V	-1.791.989	V

Participatie en tijdlijn

De begroting 2019-2022 is tot stand gekomen op basis van de bespreking en vaststelling van de Perspectiefnota 2019-2022.

Risico's

De risico's die de gemeente vanaf het nieuwe begrotingsjaar loopt, zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de programmabegroting 2019-2022. Rekening houdend met de kans dat deze risico's structureel financiële consequenties hebben voor de gemeente zijn hiervoor de middelen structureel in de begroting gelabeld in de budgettaire ruimte. Daarnaast zijn in deze paragraaf financiële kengetallen opgenomen, die inzicht geven in de houdbaarheid van de gemeentefinanciën en vergelijking mogelijk maken met andere gemeenten, die deze kengetallen op identieke wijze moeten presenteren.

Duurzaamheid

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is een uitgebreide toelichting gegeven op de financiële duurzaamheid van onze gemeente bij de onderwerpen weerstandscapaciteit en financiële kengetallen.

Evaluatie

Twee keer per jaar (na 4 maanden en na 8 maanden) wordt er aan de raad een rapportage uitgebracht, waarin wordt gerapporteerd over de voortgang van de realisatie van de doelstellingen van uw raar, zoals ze zijn vertaald in de Perspectiefnota 2019-2022 en vervolgens in de programmabegroting 2019-2022. Buiten deze rapportagemomenten om zal de raad direct worden geïnformeerd indien er ontwikkelingen zijn die dermate van belang zijn dat deze niet kunnen wachten op het volgende rapportagemoment. De raad heeft hiermee het instrument om gedurende het jaar tijdig te kunnen inspelen op ontwikkelingen en het beleid hierop desgewenst bij te stellen.

Roelofarendsveen, 25 september 2018

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,
de gemeentesecretaris,
M.E. Spreij

de burgemeester,
mr. K.M. van der Velde-Menting

Bijlagen behorend bij het voorstel

Programmabegroting 2019-2022
Geactualiseerde Nota Reserves en Voorzieningen 2019
Memo effecten septembercirculaire